

Spis treści

Przedmowa	11
Wstęp	15

Część I. Zagadnienia teoretyczne

Rozdział 1. Praca penitencjarna ze skazanymi w zakładach karnych	25
1.1. Praca penitencjarna w ujęciu normatywnym	35
1.2. Praca penitencjarna w ujęciu pedagogicznym	45
Rozdział 2. Starość i starzenie się w izolacji penitencjarnej	59
2.1. Biologiczny wymiar starzenia się a ochrona zdrowia w więzieniu	62
2.2. Społeczny wymiar starzenia się w więzieniu	65
2.3. Psychiczny wymiar starzenia się w więzieniu	72
2.4. Jakość życia skazanych seniorów	74
Rozdział 3. Praca penitencjarna z więźniami seniorami w wybranych krajach	81

Część II. Metodologia badań

Rozdział 4. Metodologiczne założenia badań nad pracą penitencjarną z więźniami seniorami	103
4.1. Przedmiot i cele badań	109
4.2. Problemy badawcze i hipotezy robocze	110
4.3. Zmienne i wskaźniki	114
4.4. Podejście badawcze	121
4.5. Procedura badań	122
4.5.1. Grupa badawcza i grupa odniesienia	122

4.5.2. Teren eksploracji	123
4.5.3. Organizacja procesu badawczego	126

Część III. Analiza wyników badań

Rozdział 5. Społeczno-kryminologiczna charakterystyka badanych skazanych oraz charakterystyka społeczna badanych wychowawców penitencjarnych	135
5.1. Skazani: seniorzy i grupa odniesienia nie-seniorów	135
5.1.1. Wiek badanych	137
5.1.2. Wykształcenie badanych	140
5.1.3. Posiadanie zawodu i praca zawodowa przed osadzeniem w zakładzie karnym	140
5.1.4. Stan cywilny badanych	143
5.1.5. Nadana grupa i podgrupa klasyfikacyjna	145
5.1.6. Stopień demoralizacji i zagrożenia społecznego skazanych seniorów oraz ich uprzednie odbywanie kary pozbawienia wolności	151
5.1.7. Wymiar kary i długość pobytu badanych skazanych w zakładzie karnym	154
5.1.8. Przestępczość badanych skazanych	158
5.2. Wychowawcy penitencjarni	164
5.2.1. Płeć, wiek, stan cywilny i wykształcenie badanych wychowawców	166
5.2.2. Staż zawodowy wychowawców penitencjarnych oraz typ i rodzaj zakładu karnego, w którym pełnią służbę więzienną	169
Rozdział 6. Praca penitencjarna z więźniami seniorami i jej uwarunkowania	171
6.1. Dolegliwość kary pozbawienia wolności	171
6.2. Organizacja życia więziennego a sposób pracy penitencjarnej	185
6.3. Indywidualne programy oddziaływań i programy terapeutyczne a sposób pracy penitencjarnej	209
6.4. Relacje pomiędzy współwięźniami oraz skazanymi i personelem więziennym a sposób pracy penitencjarnej	239
6.5. Potrzeby skazanych a sposób pracy penitencjarnej	273
6.5.1. Potrzeby zdrowotne skazanych i więzienna opieka medyczna	281
6.5.2. Potrzeba kontaktu z bliskimi i ze światem zewnętrznym badanych skazanych	301
6.6. Plany na przyszłość skazanych i ich oczekiwania dotyczące pomocy postpenitencjarnej	307

6.7. Propozycje badanych skazanych dotyczące zmian polepszających ich sytuację w zakładzie karnym a sposób pracy penitencjarnej	325
Rozdział 7. Specyfika pracy penitencjarnej ze skazanymi seniorami w percepcji wychowawców więziennych	345
Rozdział 8. Podsumowanie najważniejszych ustaleń badawczych	385
8.1. Weryfikacja hipotez	385
8.2. Oportunizm praktyki pracy penitencjarnej z więźniami seniorami. Pomiędzy urzędowym formalizmem a pomocą i obsługą socjalną	410
Zakończenie	417
Bibliografia	425
Spis tabel	435
Spis rysunków	439